

OSLAVA VÍRY VE DRUHÝ PŘÍCHOD

2 Pt 3, 3-13

kázání ze soboty 17. 11. 2012 - br. Filipi Pavel

Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, ⁴a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ ⁵Těm, kdo toto tvrdí, zůstává utajeno, že dávná nebesa i země byly vyvolány slovem Božím z vody a před vodou chráněny. ⁶Vodou byl také tehdejší svět zatopen a zahynul. ⁷Týmž slovem jsou udržována nynější nebesa a země, dokud nebudou zničena ohněm; Bůh je ponechal jen do dne soudu a záhuby bezbožných lidí. ⁸Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a ,tisíc let jako jeden den‘. ⁹Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. ¹⁰Den Páně přijde jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. ¹¹Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, ¹²kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí žářem. ¹³Podle jeho slibu čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.

Čekáme nové nebe a novou zemi. Čekáme, čekáme. Zase jen čekáme. Křesťanům se vytýkalo a vytýká, že oni jen čekají, kdežto druzí pracují, aby se v tomto světě dalo aspoň slušně žít, aby nebyly války, epidemie, hlad a nevzdělanost. Ale to nebyl problém, se kterým se potýkal autor dnešní epištoly. Ten naopak zápasí s ne-čekáním, s těmi svými tehdejšími současníky, kteří rezignovaně říkají: Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření. Tak na co ještě čekat?

Ti, kdo tenkrát (v druhé generaci křesťanů) takto mluvili, jsou zde nazváni posměvači. My bychom dnes možná řekli: skeptikové. A někdo by dokonce řekl: realisti. Všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku. Nic nového pod sluncem. Svět se nevyvíjí k lepšímu. Už máme sice rozvinutou lékařskou vědu, ale zároveň také choroby, které dříve nebyly, třeba AIDS. Už máme sice rakety, co doletí na Měsíc, ale také dokážou svrhnout jadernou bombu na kterékoli místo na Zemi.

Když na to hledíme takto, neděláme si naděje na nějaký velký pokrok. Někjaký pokrok je, to ano, ale čím je vyvážen? Když to všechno sečteme, klady a zápory, tak v úhrnu platí: Všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku... Lidi jsou pořád stejní. Na co tedy ještě čekat?

Ale pozor, aby zde přání nebylo otcem myšlenky. U těch posměvačů, proti nimž polemizuje naše epištola, to tak nějak bylo: *Přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim*

zachce a budou se posmívat... Od té doby, co otcové zesnuli, všechno zůstává tak, jak to bylo... Také někteří skeptikové anebo realisté našich časů, si – podobně jako ti dávní posměvači – de facto přejí, aby to všechno zůstalo tak, jak to bylo. Proč? Protože jako tenkrát žijí, jak se jim zachce, a oni chtějí i nadále žít, jak se jim zachce, tak, jak žijí dnes, beze snahy něco napravit, zlepšit, něco vybudovat, postavit, něčím přispět: Je to stejně zbytečné, nic se nezmění, na nic nečekáme, svět ve zlém leží tak jako tak, žijme tedy, jak se nám v tuto přítomnou chvíli zachce, nemáme nic jiného, než tuto přítomnou chvíli, tak si ji vyžijme, využíjme, vychutnejme na doraz.

Takovým posměvačům tehdy, takovým skeptikům či realistům dnes platilo tehdejší kázání apoštolovo. Lidem, kteří už nevěří na žádnou budoucnost, kteří přestali čekat. Kteří nehledí za obzor dnešního dne, protože se domnívají, že za ním už nic není. A protože člověk se bez nějakého čekání obejít nemůže, na něco prostě čekat musíme, přestanou čekat na velké věci a soustředí se na malé věci, na obzor vlastního života: čekají ráno na autobus do práce, na maturitu dětí či vnuků, nebo na jejich promoci, čekají, že dokončí stavbu domku, že vyjdou s důchodem, čekají na smrt.

A autor epistoly Petrovy právě do této skeptické-realistické nálady píše: Budoucnost existuje. Velká budoucnost, slavná budoucnost, skvělá budoucnost. Něco tak nového, že to nemá obdobu. Nové nebe, nová země, *v nichž přebývá spravedlnost*. Ano, nebe a země existují, víme o nich a trochu je známe. Ale že by v nich přebývala spravedlnost? Když se po (své) zemi rozhlédneme, nedáme spíše zapravdu starozákonnímu proroku (Iz 59,14): Právo je úplně potlačeno, spravedlnost stojí někde v dáli, pravda klopýtá po náměstí a co je správné, nemůže vstoupit? Nemusíme hledět jen na svou zemi, když náš pohled obsáhne zemi celou, všechny ty národy, jež trpí v důsledku nespravedlivého dělení bohatství země, toho Božího stvoření, všechny ty děti, které umírají hladem a nemocemi, všechny ty násilnosti a války, které lidé vyvolávají z pohnutek ušlechtilých i velmi neušlechtilých: Cožpak na zemi „prebývá“ spravedlnost? Spravedlnost opravdu stojí někdy v dáli, pravda klopýtá po náměstí... Dočkáme se někdy země, v níž spravedlnost přebývá?

Nebuďme nespravedliví a nevděční. Jakousi zkušenost již máme, jakýsi závadek, jakousi předchuť, jakési potvrzení, že nečekáme na Godota, jenž nikdy nepřijde, že jsme se neodдали iluzím. Spravedlnost sice ještě zdaleka stojí, ještě tu není domovem, ještě jsou tu lidé, kteří jeden druhému neustoupí, svého nároku se nevzdají, ať to stojí, co to stojí. Ještě je tu vykořisťování, tvrdost a necitlivost k bližnímu i k přírodě.

Ale zároveň jsou tu lidé, já jsem se s nimi setkal a vy jistě také, kteří se dokázali svého vzdát a obětovali, co jim patřilo. Chtělo se jim plakat, ale oni se radovali s radujícími. Chtělo se jim smát, ale oni plakali s plačícími. Chtěli mít už svůj klid, ale vzali na sebe starost svých bližních. Vzácné chvílky. Zdály se nám jako z jiného světa. Však ony byly z jiného světa, z onoho nového světa, v němž spravedlnost přebývá. Spravedlnost Boží: On se vzdal svého. Svého Syna, za nás za všechny jej vydal.

A ten Syn zase svého: svého života a přinesl jej na kříž. To je ta spravedlnost, o níž se tu mluví. Spravedlnost oběti, sebevzdání, odhlédnutí od toho, co je moje, nezpochybnitelně moje, ve prospěch toho, těch, kteří nejsou „moji“ po krvi či po názoru.

Tak tato spravedlnost opravdu v našem světě stojí zdaleka. Přesvědčují nás o tom lidé, jimž je ubližováno (a kterým my sami ubližujeme), přesvědčují nás o tom války a násilnosti, ano i zamořený vzduch, špinavá voda a vydrancovaná příroda.

Ale slyšme: Takto to nemá na věky zůstat. Nemá to zůstat jen tak křehké, zranitelné, torzovité, omezené na několik setkání a příležitostí. Spravedlnost, tato spravedlnost má v našem světě přebývat, má zde být domovem, má zde mít trvalé bydliště, domovské právo. To je budoucnost, kterou očekáváme, k jejímuž čekání nás zve náš text. Ten to vyjadřuje pomocí divných myšlenkových vzorců a obrazů, jež jsou nám dost cizí: *Nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud... Živly se rozpustí žářem.*

I když: To si trochu umíme představit a katastrofické scénáře ekologického zániku světa již s těmito obrazy pracují. Ano, lidstvo již dosáhlo schopnosti proměnit svět v mrtvé spáleniště – ať nukleární katastrofou, ať jinak. To by ovšem nebyl ten očekávaný den Boží. Boží den není dnem destrukce. Ať jako lidé s tímto světem uděláme cokoli, jedno nedokážeme: aby na spáleništi povstalo nové nebe a nová země, ve kterých přebývá spravedlnost. Toto jsme snad už pochopili: Existují základy života, které můžeme ničit a zničit, ale neumíme obnovit. Docela výstižně se mluví o neobnovitelných zdrojích. Boží spravedlnost však patří ke zdrojům obnovitelným. Proč tomu tak je? Jak jsme to slyšeli? Bůh si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. Někdy váháme a tápeme, nerozumíme, jaké jsou Boží cesty, co vlastně náš Bůh chce, jaký je jeho záměr v tom a tom, s tím a tím. Boží cesty nám někdy připadají jaksi křivolaké. Ale co se týče cíle všech Božích cest, nenechává nás na pochybách. A to jedno zní celou biblí od první do poslední stránky: Stvořitel si nepřeje destrukci svého stvoření, nechce zmar a zánik, ale chce záchranu a obnovu, chce proměnu (pokání) všech nás, chce změnu, nechce, aby všechno zůstalo při starém; přeje si svět, v němž zavládne jeho spravedlnost, spravedlnost mezi člověkem a Bohem, mezi člověkem a člověkem, mezi člověkem a přírodou. Chce, aby spravedlnost oběti a sebevzdání měla ve světě domovské právo, jež zatím nemá.

To slíbil. A když slíbil, tak to také dodrží. A už na tom pracuje. Pozorujeme to v oněch setkáváních jakoby „z jiného světa“, s lidmi nezištnými a obětavými, s láskou, která se zrodila pod vlivem jeho Slova a Ducha. A pracuje na tom zejména tak, že svá zaslíbení opakuje, že své poslední záměry připomíná sobotu co sobotu a mnoha jinými způsoby, také z této vinohradské kazatelny, že je potvrzuje u Kristova stolu, který budete záhy slavit také v této modlitebně.

Amen